

rettes en Kreditforening for de smaa Eiendomme i Kjøbstæderne, vilde den ikke være tjent med at komme ind under samme Kreditforening og samme Bestemmelser som Husmandskreditforeningen for Landboerne, idet nemlig det ærede Medlem vil vide, at det højeste Laan, de ville kunne opnaa ad denne Vej, er $\frac{2}{5}$ af Bygningsværdien, hvilket ikke synes at være nogen overordentlig stor Begunstigelse. Dertil vil jeg endvidere sige, at naar nu det ærede Medlem mener, at de jordløse Huse i Kjøbstæderne give samme Sikkerhed som jordløse Huse paa Landet, saa kan det vel være muligt. Man har ogsaa været i Tvivl, om de jordløse Huse paa Landet ikke noget afficerede Landbygningernes Kreditkasse, ikke noget svækkede den. Derfor har man kun givet dem Afgang til mindre Laan end de Andre, men er det Tilfældet, vil naturligvis Kassen blive i betydelig Grad svækket, naar vi tage de smaa Huse i Byerne med. Jeg finder ikke, at man har Ret til at gjøre det, da Landboerne ifølge Loven staa paa det Standpunkt, at de kun skulde have de jordløse Huse paa Landet med. Iøvrigt er, som det jo vides, Antallet af jordløse Huse, hvis Ciere ere Interessenter i Husmandskreditforeningen, ikke betydeligt. Det vil have overnaade lidt at sige mod, hvis en stor Del af Kjøbstadhusene skulde komme ind med; det vil jeg anse for absolut at ville berøre Husmandskreditforeningerne betænkelig. Vedtagelsen af det Endringsforslag, som det ærede Medlem nu omtalte, vil for mig være en Hindring for at kunne modtage Lovforslaget. Jeg vilde anse det for fuldstændig urigtigt. Hvad angaar det subsidierede Endringsforslag, vilde jeg i og for sig ikke have saa væsentlige Indvendinger mod det, endstjøndt jeg ganske vist mener, at nogle af de Indvendinger, der kunde gjøres mod Kjøbstadhusene, kunde ogsaa gjøres mod disse Huse paa Kjøbstadsteder, forsaavidt de ligge i Nærheden af Byerne og derved mere eller mindre faae Karakter af Kjøstadeiendomme; men det skulde jeg dog ikke modsætte mig, hvis det er et almindeligt Onske. Jeg vil imidlertid gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at Forslaget er ikke rigtig redigeret, idet der staa: „Ogsaa Ciere af Huse paa Kjøbstadsteder“, men der kan jo ogsaa være Kjøbstadsteder, som der ingen Huse er paa, og de maatte da ogsaa med. Der maatte altsaa foretages en Forandring, hvis der ikke skulde være Tvivl om Forslagets virkelige Mening. Dette Endringsforslag skal jeg, som sagt, ikke modsætte mig, hvis det er et almindeligt Onske, og Loven i det Hele kan blive særdig i denne Samling; men jeg vil dog gjøre en Bemærkning i den Anledning, og den er væsentlig rettet til de smaa Kjøbstadbeboeres egne Interesser. Jeg tror ikke efter de Erfaringer, jeg har fra de Oplysninger, der bleve indhente i 1880, at der er stor Sandsynlighed for, at det vil være muligt at danne en Kreditforening, støttende sig til Kjøb-

stadeiendomme, som vilde kunne faae et saadant Omfang og Størrelse, at den vilde kunne betale sig som selvstændigt Institut; men dersom man berøver Kjøbstæderne de Eiendomme, som ligge, ikke paa Kjøbstadgrund, men paa Kjøbstadjord, tror jeg, at Udgiften til at faae den oprettet, hvis det ærede Medlem tror, der er Trang dertil, vil blive mindre. Men, som sagt, dette subsidierede Forslag, skal jeg iøvrigt ikke modsætte mig, hvis det maatte blive vedtaget.

Scharling: Der er ganske vist nogen Forskjel mellem det Standpunkt, hvorpaa den høitærede Minister staa, og det Standpunkt, hvorpaa jeg staa; thi for mig er det ikke den større eller mindre Trang, der i Kjøbstæderne maatte være tilstede til at benytte Loven af 1880, som gjør Udslaget, men derimod det Hensyn, at en saadan Lov, der tilsigter Begunstigelser under visse Betingelser, bør gives for alle Statsborgere, der opfyldte disse Betingelser, uden Hensyn til, om de bo paa Landet eller ikke. Hvad der særlig har fremkaldt mit Endringsforslag nu til den foreliggende Lov, er netop den Omstændighed, som den høitærede Minister nu selv fremdrog og tidligere ogsaa har fremdraget, nemlig, at det har viist sig, at Kjøbstæderne ikke frembyde tilstrækkelig Basis for en selvstændig Kreditkasse af samme Art som de to Kreditforeninger for Landet, og det forekommer mig da, at den eneste Vej til at stille Kjøbstadboerne paa lige Fod med Landboerne bliver den at give dem Afgang til de to Kreditforeninger, som nærmest ere oprettede for Landdistrikterne. Naar nu den høitærede Minister frygtede for, at en saadan Afgang skulde svække disse Foreninger, fordi Kjøbstadhusene ikke frembyde ganske den samme Sikkerhed som Huse paa Landet, kan jeg henholde mig til, hvad jeg før udtalte, at jeg ikke ganske deler denne Opfattelse. Den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at man allerede ved Forhandlingerne om Loven af 1880 havde udtalt nogen Frygt for, at Medtagelsen af Huse uden Jord skulde svække disse Foreninger. Ja, det er fuldkommen rigtigt, jeg var selv med at udtale Frygt i saa Henseende; men Frygten blev jo noget formindsket netop derved, at man, som Ministeren nu minde om, gjorde nogen Forskjel med Hensyn til Omfanget af det Beløb, som kan faas tillaans i de paagjældende Eiendomme, eftersom de ere forbundne med Jord eller ikke. Naar nu Ministeren udtalte, at denne Bestemmelse om, at Laanene, hvor der ikke er Jord til Husene, kun kunne gaa til $\frac{2}{5}$ af Værdien, vilde bevirke, at det bliver af mindre Betydning og mindre Interesse for Cierne af Kjøbstadeiendomme at komme ind under Loven, skal jeg i Genhold til, hvad jeg nys udtalte, bemærke, at det, det for mig væsentligst er om at gjøre, er dette, at stille Kjøbstæderne paa lige Fod med Landboerne. Om man saa finder det tjenligt for sig at benytte Loven eller ikke, bliver det enhver